

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 149/15

Λουξεμβούργο, 17 Δεκεμβρίου 2015

Απόφαση στην υπόθεση C-157/14
Neptune Distribution κατά Ministre de l'Économie et des Finances

Η περιεκτικότητα των φυσικών μεταλλικών νερών σε νάτριο πρέπει να υπολογίζεται βάσει όχι μόνον του χλωριούχου νατρίου αλλά και του όξινου ανθρακικού νατρίου

Στις συσκευασίες των φυσικών μεταλλικών νερών δεν επιτρέπεται να αναγράφεται ότι η περιεκτικότητα του οικείου νερού σε νάτριο είναι χαμηλή ή ότι αυτό είναι κατάλληλο για δίαιτα πτωχή σε νάτριο, όταν η περιεκτικότητα του εν λόγω νερού σε νάτριο ανέρχεται στα 20 mg/l ή υπερβαίνει το όριο αυτό, ανεξαρτήτως της χημικής μορφής του νατρίου

Η Neptune Distribution πωλεί και διανέμει τα ανθρακούχα φυσικά μεταλλικά νερά «Saint-Yorre» και «Vichy Célestins». Το 2009, οι γαλλικές διοικητικές αρχές κάλεσαν τη Neptune Distribution να αφαιρέσει κάθε ένδειξη που επιδιώκει να δημιουργήσει την εντύπωση ότι τα νερά αυτά έχουν χαμηλή ή πολύ χαμηλή περιεκτικότητα σε νάτριο ή αλάτι. Η απόφαση των διοικητικών αρχών αφορούσε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες ενδείξεις: «Το St-Yorre περιέχει μόνον 0,53 γραμμάρια άλας (ή χλωριούχο νάτριο) ανά λίτρο, ήτοι λιγότερο απ' ό,τι περιέχει ένα λίτρο γάλα!!!»· «Το Vichy Célestins περιέχει μόνον 0,39 γραμμάρια άλας ανά λίτρο, ήτοι 2 έως 3 φορές λιγότερο απ' ό,τι περιέχει ένα λίτρο γάλα!». Η Neptune Distribution προσέφυγε κατά της αποφάσεως αυτής.

Επιληφθέν της υποθέσεως σε τελευταίο βαθμό, το γαλλικό Conseil d'État ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν η περιεκτικότητα των επιμαχων νερών σε νάτριο πρέπει να υπολογίζεται βάσει όχι μόνον του χλωριούχου νατρίου (επιτραπέζιου αλατιού) αλλά και της συνολικής ποσότητας του νατρίου που περιέχεται στο οικείο νερό, ανεξαρτήτως της χημικής μορφής υπό την οποία παρουσιάζεται το στοιχείο αυτό (επομένως, συμπεριλαμβανομένου και του όξινου ανθρακικού νατρίου). Συγκεκριμένα, οι καταναλωτές θα μπορούσαν να παραπλανηθούν αν ένα νερό παρουσιαζόταν ως χαμηλής περιεκτικότητας σε νάτριο ή αλάτι ή ως κατάλληλο για δίαιτα πτωχή σε νάτριο, ενώ είναι πλούσιο σε όξινο ανθρακικό νάτριο.

Εφόσον θεωρηθεί ότι το όξινο ανθρακικό νάτριο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της περιεκτικότητας σε νάτριο, το Conseil d'État επισημαίνει ότι οι διανομείς φυσικών μεταλλικών νερών θα μπορούσαν να στερηθούν της δυνατότητάς τους να αναγράφουν στα προϊόντα τους πληροφορίες οι οποίες είναι παρόλα αυτά ακριβείς, με αποτέλεσμα τον ενδεχόμενο περιορισμό της επιχειρηματικής τους ελευθερίας και της ελευθερίας έκφρασης και διαφημιστικής πληροφόρησης. Συγκεκριμένα, το όξινο ανθρακικό νάτριο μπορεί να θεωρηθεί λιγότερο επικίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία από το χλωριούχο νάτριο, καθώς από κανένα επιστημονικό στοιχείο δεν δύναται επί του παρόντος να συναχθεί ότι το όξινο ανθρακικό νάτριο προκαλεί ή επιδεινώνει την αρτηριακή υπέρταση κατά τον ίδιο τρόπο και στον ίδιο βαθμό με το επιτραπέζιο αλάτι.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο διαπιστώνει καταρχάς ότι ο κανονισμός για τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας¹ απαγορεύει τη χρήση του ισχυρισμού «πολύ χαμηλή περιεκτικότητα σε νάτριο ή αλάτι» όσον αφορά τα φυσικά μεταλλικά νερά και τα άλλα νερά. Υπό το πρίσμα της οδηγίας για τα φυσικά μεταλλικά νερά², οι ισχυρισμοί και οι ενδείξεις που επιδιώκουν

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας που διατυπώνονται στα τρόφιμα (ΕΕ L 404, σ. 9, και διορθωτικό ΕΕ 2007, L 12, σ. 3), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 107/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2008 (ΕΕ L 39, σ. 8).

² Οδηγία 2009/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την εκμετάλλευση και τη θέση στο εμπόριο των φυσικών μεταλλικών νερών (ΕΕ L 164, σ. 45).

να δημιουργήσουν στον καταναλωτή την εντύπωση ότι τα εν λόγω νερά έχουν χαμηλή περιεκτικότητα σε νάτριο ή αλάτι ή είναι κατάλληλα για δίαιτα πτωχή σε νάτριο επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται εφόσον η περιεκτικότητα του οικείου νερού σε νάτριο είναι πάντοτε κατώτερη από 20 mg/l.

Συναφώς, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να εξασφαλίσει τη δυνατότητα του καταναλωτή να λαμβάνει υπό συνθήκες διαφάνειας κατάλληλη πληροφόρηση όσον αφορά την περιεκτικότητα σε νάτριο των νερών που προορίζονται για κατανάλωση. Δεδομένου ότι το νάτριο αποτελεί συστατικό στοιχείο διαφόρων χημικών ενώσεων (μεταξύ άλλων, του χλωριούχου νατρίου και του όξινου ανθρακικού νατρίου), **η ποσότητα νατρίου που παρουσιάζεται στα φυσικά μεταλλικά νερά πρέπει να εκτιμηθεί λαμβανομένης υπόψη της συνολικής παρουσίας του στοιχείου αυτού στα επίμαχα φυσικά μεταλλικά νερά, ανεξαρτήτως της χημικής μορφής του.** Επομένως, ο καταναλωτής ενδέχεται να παραπλανηθεί στην περίπτωση που οι συσκευασίες, οι ετικέτες και οι διαφημίσεις των φυσικών μεταλλικών νερών δηλώνουν ότι τα νερά αυτά έχουν χαμηλή περιεκτικότητα σε νάτριο ή αλάτι ή ότι είναι κατάλληλα για δίαιτα πτωχή σε νάτριο, ενώ στην πραγματικότητα το νάτριο που περιέχουν ανέρχεται στα 20 mg/l ή και υπερβαίνει το όριο αυτό.

Όσον αφορά το κατά πόσον είναι νόμιμη η απαγόρευση να χρησιμοποιούνται στις συσκευασίες, στις ετικέτες και στις διαφημίσεις των φυσικών μεταλλικών νερών ισχυρισμοί ή ενδείξεις που παραπέμπουν σε χαμηλή περιεκτικότητα των εν λόγω νερών σε χλωριούχο νάτριο, ή αλάτι, και που ενδέχεται να παραπλανήσουν τον αγοραστή σχετικά με τη συνολική περιεκτικότητα των επίμαχων νερών σε νάτριο, το Δικαστήριο κρίνει ότι η απαγόρευση αυτή είναι δικαιολογημένη και σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας, στο μέτρο που εξασφαλίζει την ανάγκη ακριβέστερης πληροφόρησης πραγματοποιούμενης υπό συνθήκες διαφάνειας, είναι δε κατάλληλη και αναγκαία ώστε να διασφαλιστεί η προστασία της ανθρώπινης υγείας εντός της Ένωσης. Συγκεκριμένα, δεν μπορεί να αποκλειστεί με βεβαιότητα το ενδεχόμενο κινδύνου για την ανθρώπινη υγεία λόγω υπερβολικής κατανάλωσης νατρίου παρόντος σε διάφορες χημικές ενώσεις, ειδικότερα δε στο όξινο ανθρακικό νάτριο, με αποτέλεσμα η αρχή της προφύλαξης να δικαιολογεί τη λήψη μέτρων που συνιστούν περιορισμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαίνεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582